
Richtlijn kledingvoorschriften

Algemene richtlijn

Inleiding

Mag een school zomaar hoofddoekjes verbieden? En hoe zit het met andere min of meer omstreden kledingstukken als naveltruitjes of bomberjacks? Hoe moet een school kledingvoorschriften vastleggen? En op welke manieren kan een school ervoor zorgen dat leerlingen zich aan kledingvoorschriften houden?

Kledingvoorschriften

Een school is in principe vrij om kledingvoorschriften voor te schrijven. Er zijn wel voorwaarden waar deze voorschriften aan moeten voldoen:

- de voorschriften mogen niet discriminerend zijn;
- de voorschriften mogen de vrijheid van meningsuiting niet aantasten;
- de voorschriften moeten worden opgenomen in de schoolgids, het leerlingenstatuut, de algemene bepalingen van een onderwijsovereenkomst of in de arbeidsvoorwaarden;
- de maatregel op het overtreden van een kledingvoorschrift mag niet onevenredig zwaar zijn.

Kledingvoorschriften mogen niet discriminerend zijn

Kledingvoorschriften kunnen, meestal onbedoeld, discriminerend zijn. Van discriminatie is volgens de Algemene wet gelijke behandeling sprake als er onderscheid wordt gemaakt op grond van:

- godsdienst of levensovertuiging,
- politieke gezindheid,
- ras,
- geslacht,
- nationaliteit,
- seksuele geaardheid of
- burgerlijke staat.

Het maken van onderscheid op een van deze gronden is in de regel altijd verboden. De wet maakt echter voor sommige scholen en voor sommige situaties uitzonderingen. Hieronder wordt uitgelegd welke uitzonderingen dat zijn. Daarbij is het spanningsveld tussen kledingvoorschriften en de vrijheid van godsdienst als voorbeeld genomen om concreet toe te lichten wat wel en niet mag.

Kledingvoorschriften die de vrijheid van godsdienst raken

Sommige godsdiensten hebben kledingvoorschriften. Dat kan gaan om hoofddoeken, gezichtsbedekkende kleding en om het dragen van een keppeltje of van een tulband. Het verbieden van dergelijke kleding is in strijd met de gelijke behandelingswetgeving.

Kledingvoorschriften die de vrijheid van meningsuiting raken

Soms laten mensen met hun kleding zien dat zij zich identificeren met bepaalde (politieke) ideeën. Een bomberjack bijvoorbeeld, gecombineerd met een zwarte trui van een bepaald merk en zwarte legerschoenen en gemillimeterd haar worden geassocieerd met extreemrechtse opvattingen.

Het verbieden van zulke kleding kan de in de Grondwet gewaarborgde vrijheid van meningsuiting aantasten. Een school mag daarom dergelijke kleding niet verbieden vanwege de inhoud van zulke ideeën. Beperkingen aan zulke kleding stellen mag wel om andere redenen, bijvoorbeeld als het nodig is om wanordelijkheden te voorkomen.

Kledingvoorschriften die niet de vrijheid van godsdienst of meningsuiting raken

Niet alleen religieus of politiek geïnspireerde kleding kan tot weerstand leiden. Baseballpetjes of naveltruitjes worden ook niet door iedereen gewaardeerd. Voor kleding die geen uiting is van een godsdienst of een mening, kan een school kledingvoorschriften opstellen. Er gelden daarbij wel procedurele eisen, die overigens voor alle kledingvoorschriften gelden.

Procedurele eisen

Het is belangrijk dat kledingvoorschriften op school op een goede en duidelijke manier worden opgesteld. Dit voorkomt onbegrip en problemen met de interpretatie van de voorschriften. De voorschriften moeten ondubbelzinnig zijn. Een voorschrift mag niet voor meer dan één uitleg vatbaar zijn. De voorschriften moeten voor alle leerlingen gelden en ze moeten bij iedereen bekend zijn.

De voorschriften moeten worden vastgelegd in de schoolgids en daarvoor is toestemming nodig van de medezeggenschapsraad. Voor personeel moeten de voorschriften worden vastgelegd in de arbeidsvoorwaarden.

Handhaven kledingvoorschriften

Als er problemen zijn bij het handhaven van kledingvoorschriften is het vanzelfsprekend aan te raden om problemen eerst in overleg op te lossen. Als het niet lukt om een oplossing te vinden, kan een school een maatregel treffen vanwege het niet naleven van de kledingvoorschriften, zoals schorsen. De maatregel moet wel in verhouding staan tot de overtreding.

Opmerking

Per school kan de concrete invulling van de kledingregels verschillen. Hier is geen bezwaar tegen, zolang de uitgangspunten uit het kledingreglement maar blijven gelden.

Voorbeeld kledingreglement

Hieronder wordt een voorbeeld gepresenteerd van een kledingreglement, zoals OBS Twiske en De Vier Windstreken dat hanteren.

Kledingreglement

Kleding van leerlingen, medewerkers, stagiaires en vrijwilligers mag

- geen uiting van discriminatie zijn
- de fysieke veiligheid en/of hygiëne niet in gevaar brengen
- herkenbaarheid en functionele communicatie niet belemmeren

In de school

In de school dragen leerlingen, medewerkers, stagiaires, vrijwilligers en ouders geen kleding of accessoires met discriminerende opschriften of symbolen die in de strijd zijn met de wet. Op school worden in de klas geen petten gedragen. Het dragen van hoofdbedekking om religieuze redenen is toegestaan. Om tijdens communicatie de gezichtsuitdrukking en articulatie waar te kunnen nemen, moet het gezicht zichtbaar zijn. Het kan zijn dat een kind om medische redenen of op grond van geloofsovertuiging een kledingstuk draagt. De school zal steeds de veiligheid van de leerlingen in acht nemen.

Bewegingsonderwijs

De leerlingen dragen tijdens de gymlessen gymkleding en tijdens het zwemmen zwemkleding. Het is niet toegestaan om tijdens de gym- en zwemlessen sieraden (ringen, armbanden, kettingen, oorbellen en horloges) te dragen. Wel mag een sporthoofddoek worden gedragen, mits dit geen gevaar oplevert. We vragen u op gym- en zwemdagen uw kind geen sieraden te laten dragen.

Ouders en verzorgers

Van u als ouder verwachten we, dat u bovenstaande uitgangspunten onderschrijft en naleeft. In het openbaar onderwijs hechten we aan een open communicatie. Dit betekent dat we het nadrukkelijk op prijs stellen, wanneer ook van ouders binnen de school het gezicht zichtbaar is.

Omgaan met het kledingreglement

Als de kledingregels niet worden nagevolgd, zal de school dit bespreken om te zien op welke manier een praktische oplossing kan worden gevonden. Mocht u vragen of opmerkingen over deze regels hebben dan nodigen we u uit om hierover met de directie te komen praten.